

Sobriëtas Katholieke Matigheidsbeweging

S O B R I È T A S

Ons kenmerk: 21/S/04

Jaarverslag Stichting Sobriëtas 2020

1. Inleiding
2. De visie van Sobriëtas
3. Bestuur en bestuurssamenstelling
4. Activiteiten in 2020
5. Plannen voor 2021

Postbus 1216
5200 BG 's-Hertogenbosch
info@sobrietas.nl
www.sobrietas.nl
telefonisch bereikbaar: 073-6148283
IBAN Banknummer: NL27 INGB 0000 0500 71 t.n.v. Sobriëtas
te 's-Hertogenbosch

1. Inleiding

Het bestuur van de Stichting Sobriëtas - Katholieke Matigheidsbeweging - doet hierbij verslag van de activiteiten gedurende het jaar 2020.

Het doel van de Stichting Sobriëtas is het bevorderen van een geest van leven in eenvoud, sociale gerechtigheid en menselijke waardigheid. Dit hangt samen met een sociaal bewogen spiritualiteit.

In het werken vanuit deze morele waarden zijn personen en groepen van mensen in de maatschappij en in de structuren van de samenleving actief. Tussen beide moet een verbinding gemaakt worden. De samenleving beïnvloedt mensen en andersom beïnvloeden mensen met hun gedrag en meningen de samenleving. In de wisselwerking tussen die twee vormen van beïnvloeding is Sobriëtas actief.

Sobriëtas is een fonds beherende stichting. Jaarlijks ondersteunt Sobriëtas een aantal activiteiten en projecten die aansluiten bij haar doelstelling: het bevorderen van hulpverlening bij armoede gerelateerde verslavingszorg. Initiatiefnemers kunnen hun project, initiatief of activiteit die rond deze kernwoorden is opgebouwd voorleggen aan het bestuur, dat elk kwartaal vergadert.

2. De visie van Sobriëtas

Sobriëtas is als beweging ontstaan in de context van de industrialisatie in Twente en de daarmee samenhangende problemen. Met name alcoholmisbruik was een schrijnend probleem. De priester Alphons Ariëns richtte in 1895 een zogenaamd Kruisverbond op om de arbeiders in de textielindustrie te stimuleren zich uit deze alcoholproblematiek te verheffen.

Er ontstond vervolgens een volksbeweging, die in haar hoogtijdagen honderdduizenden participanten telde: mannen, vrouwen en jongeren; priesters en religieuzen.

Gedurende de laatste twintig jaar heeft Sobriëtas haar koers verlegd van voornamelijk 'alcoholbestrijding' naar het bestrijden van consumptiegedrag in brede zin. De link met de traditie zit hem in levenseenvoud en matigheid.

In dit verslagjaar 2020 heeft het bestuur zich verder beraden op haar visie en de rol van Sobriëtas. Dat heeft geresulteerd in een hernieuwde focus op haar oorspronkelijke doelstelling: hulpverlening bij verslavingsproblematiek. In lijn met die oorsprong en kernwaarden gaat het daarbij primair om armoede gerelateerde verslavingszorg.

Centrale waarden

De context van de huidige moderne samenleving aan het begin van het derde millennium is een geheel andere dan die van 125 jaar geleden. Tegelijkertijd zijn er problemen die veel parallellen vertonen met de situatie van toen. Ook nu kunnen we armoede-gerelateerde verslavingsproblematiek waarnemen. De vormen van verslaving zijn veranderd, maar in veel gevallen spelen ongunstige sociaal-economische omstandigheden een belangrijke rol.

Dit vraagt om een vertaling van de oorspronkelijke waarden, wanneer men vermoedt dat deze betekenisvol kunnen zijn in de huidige tijd. Het bestuur van Sobriëtas heeft dat vermoeden.

Voor Sobrietas zijn de volgende waarden belangrijk.

- De geest van Ariëns. Hij was een gelovig mens die diep was geraakt door de alcoholverslaving die hij in Twente onder de textielarbeiders zag. De armoede en de verslaving tastte de waardigheid van de mensen aan.
- Een spiritualiteit die wortelt in het christelijk geloof. Dit geloof wordt met name gekenmerkt door aandacht voor sociale gerechtigheid en menselijke waardigheid.
- Levensenvoud. Niet alleen overmatig alcoholgebruik kan de mens verontmenselijken, ook tal van andere consumptieve gedragingen hebben die macht. Dit wordt des te duidelijker wanneer we ons realiseren dat de overmatige welvaart in de eerste en tweede wereld samenhangt met de armoede in de derde en vierde wereld. Consumptief gedrag dat geleid wordt door deze oriëntatie en dat daarmee de maatvoering koppelt niet alleen aan de eigen behoeften maar ook aan de belangen van de ander en de mij omgevende werkelijkheid, leidt tot een verrijking van de persoon.

Ondersteunen van initiatieven en activiteiten

Een en ander betekent dat Sobriëtas haar steun als fondsbeherende stichting wil verlenen aan projecten die hulpverlening bij armoede gerelateerde verslavingszorg bevorderen. Sobriëtas richt zich op hulp die niet wordt geboden door overheidsinstellingen of professionele hulpverleners.

Projecten die daarbij recht doen aan de centrale waarden worden met voorrang behandeld.

3a. Bestuur en bestuurssamenstelling

Samenstelling van het bestuur gedurende het jaar 2018:

- voorzitter: dhr dr J. Roemer, Nijmegen
- penningmeester: dhr drs R.Jans
- bestuurslid: dhr dr J. Dupont, Nijmegen
- bestuurssecretaris: mevr. Ir M. van Schaijik, Wageningen

3b. Ondersteuning bestuur en secretariaat

Ondersteuning van het bestuur wordt verleend door ambtelijk secretaris mw mr B. de Leeuw.

4. Activiteiten in 2020

Het bestuur heeft in 2020 als gevolg van de heersende coronacrisis slechts drie keer vergaderd: twee maal in 's-Hertogenbosch en een maal via internet. De vergadering in maart, in het prille begin van de coronacrisis, kwam te vervallen.

De discussie over visie, doelstelling en koers is in het jaar 2020 voortgegaan. In 2 heisessies, in februari en in september, is het bestuur onder leiding van een moderator gekomen tot een afronding van de visie-discussie en het formuleren van een voor ieder bevredigende doelstelling, geheel in lijn met het gedachtengoed van Alfons Ariëns (zie onder 2).

Activiteiten waarvoor het bestuur wordt uitgenodigd, worden - zo veel als mogelijk en opportuun - door bestuurslid mw Van Schaijik bezocht, echter in dit coronajaar heeft zij daar geen uitvoering aan kunnen geven.

Contacten

Stichting Sobriëtas is lid van het *Verband van Katholiek Maatschappelijke Organisaties*, ook wel Katholiek Netwerk genoemd. De voorzitter neemt deel aan het Voorzittersoverleg, dat twee keer per jaar plaatsvindt.

Er is contact met de Stichting Thomas More, de Adelbert Vereniging en het Thijmgenootschap in Nijmegen.

In 2014 is contact gelegd met de *Vereniging voor Kleine Kernen (LVvKK)*.

De samenwerking met de LVvKK heeft een aantal mooie en betekenisvolle projecten heeft opgeleverd.

Vanwege de herformulering van de doelstelling van St Sobriëtas hebben beide partijen besloten om de samenwerking voorlopig te stoppen, nadat de LVvKK te kennen had gegeven niet actief te zijn in de verslavingszorg.

Het bestuur heeft contacten met de *Stichting Ariëns-Comité*. De Stichting Ariëns-Comité wil de godsdienstige en maatschappelijke vorming van het katholieke volksdeel op een eigentijdse wijze bevorderen door belangstelling te wekken voor het leven en de werken van wijlen de priester Alphons Ariëns, als een bij uitstek voor onze tijd in godsdienstig en sociaal opzicht leidinggevende figuur. De Stichting doet dit door het houden van vergaderingen en andere bijeenkomsten. En het uitgeven van geschriften, het coördineren van de werkzaamheden van de bij gemelde stichting aangesloten Ariëns Comité en het verzamelen van de geschriften van wijlen de priester Alphons Ariëns, alsmede van getuigenissen van hen, die persoonlijk contact met hem hebben gehad. Door het streven naar de zaligverklaring van wijlen Alphons Ariëns draagt de stichting bij aan de realisatie van deze doelstelling.

Het bestuur onderhoudt contacten met de *Stichting Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP* te Utrecht.

Het *Beukenhof Fondsenoverleg* houdt 2 maal per jaar een beraad in Utrecht. De voorzitter van Sobriëtas neemt daar sinds enkele jaren ook aan deel. Deelnemers zijn alle voorzitter van RK fondsen, waarvan Sobriëtas het kleinst is. In het coronajaar 2020 heeft er geen Beukenhof Fondsenoverleg plaatsgevonden.

Het contact met de zustervereniging *Sobrietas-Vlaanderen* is enige jaren geleden nieuw leven ingeblazen. Beide organisaties verschillen enigszins in doelstelling, maar hebben een gedeelde historie en zijn zeker nog wel verwant aan elkaar.

De Stichting Sobriëtas kent daarnaast enkele *trouwe donateurs*. Het bestuur is hen dankbaar voor hun financiële bijdrage.

Sobriëtas Kandelaar, vernieuwde website

De Sobrietas kandelaren met het logo van Sobriëtas erop werden aan diverse relaties en aan de subsidie ontvangers toegestuurd.

Toegekende subsidie verzoeken

In het jaar 2020 heeft het bestuur 6 projecten, initiatieven of activiteiten met een subsidie ondersteund.

CDS DE Marke te Gieten ontving een bedrag van €1750 ten behoeve van hun project ter bevordering van kennis bij schoolkinderen over klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Stichting Hof van Heden ontving €2.000 ten behoeve van een educatief community-project met kinderen.

Stichting Cash2Grow ontving een bedrag van €3.327 ten behoeve van het ontwikkelen van beeldmateriaal voor het bevorderen van zelfredzaamheid van migrantenvrouwen.

Vincentiusvereniging Groenlo ontving een bedrag van €5000 als bijdrage aan een groepsaccommodatie voor de buurt.

MTC De Meulewiek te Meterik ontving een bedrag van €2500 als bijdrage aan de inrichting van de foyer van het gemeenschapshuis.

Kerk Hardop, e-magazine 'De Bezieling' ontving een bedrag van €1081,74 ten behoeve van het onderhoud aan hun website.

Daarnaast is een project voor naasten van verslaafden in gang gezet, in lijn met de doelstelling van St Sobrietas: het verlenen van ondersteuning bij armoede gerelateerde verslavingszorg (zie punt 5).

Afgewezen subsidie aanvragen

Een tweetal subsidieaanvragen is door het bestuur in 2020 niet gehonoreerd, omdat het bestuur oordeelde dat de aanvragen niet vielen binnen de doelstellingen van Sobrietas of omdat de aanvrager een bijdrage vroeg voor niet door Sobrietas gesubsidieerde loonkosten.

5. Plannen voor 2021

In het verslagjaar 2020 heeft het bestuur een hernieuwde focus op haar oorspronkelijke doelstelling gelegd: hulpverlening bij verslavingsproblematiek.

Vanwege hun programma 'Compassie in de zorg' heeft het bestuur contact gelegd met ZIN (Zingeving en Werk) te Vught. Dit programma is in het leven geroepen omdat de nood en de behoefte onder zorgmedewerkers steeds groter wordt. Het plan is om in het jaar 2021 een retraiteweekend te organiseren voor naasten van verslaafden. Stichting Sobrietas heeft toegezegd daar financiële medewerking aan te verlenen.

Een belangrijke factor bij het moment waarop dit project gerealiseerd kan worden blijft de ontwikkeling van de coronacrisis.

Het bestuur vergadert 4 maal per jaar. De maart- en decembervergaderingen vinden als regel in 's-Hertogenbosch plaats, de juni- en septembervergaderingen in Nijmegen.

Het bestuur zal in 2021 de contacten voortzetten met de instellingen, organisaties en netwerken waarmee wordt samengewerkt.